

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Poznaniu**

Poznań, dnia 5 stycznia 2011 r.

**Pani
Wanda Kolińska
Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy
Społecznej w Pile**

LPO-4114-02-02/2010
I/10/008

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli – Delegatura w Poznaniu skontrolowała realizację przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pile („MOPS”) zadań określonych w ustawie z dnia 29 grudnia 2005 r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”², zwanej dalej „ustawą w sprawie Programu”, w okresie od 1 stycznia 2008 r. do 30 września 2010 r.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 23 grudnia 2010 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Pani Dyrektor niniejsze

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia działalność MOPS w skontrolowanym zakresie, pomimo stwierdzonych uchybień.

NIK ocenia pozytywnie sposób diagnozowania i analizowania potrzeb osób i rodzin zamieszkałych na terenie Miasta Piły. Pomoc w zakresie dożywiania udzielana została na podstawie: złożonych wniosków zainteresowanych osób, z inicjatywy pracowników MOPS po przeprowadzonym rodzinnym wywiadzie środowiskowym oraz od 2009 r. w wyniku informacji z placówek oświatowych na podstawie art. 6a ustawy w sprawie Programu.

W 2008 r. wydano 5.819 decyzji przyznających pomoc w ramach programu dożywiania oraz 29 decyzji odmawiających tej pomocy. W 2009 r. pomoc, o której mowa, przyznano na podstawie 6.333 decyzji, a odmówiono jej w 52 przypadkach. W trzech kwartałach 2010 r. wydano 5.286 decyzji przyznających pomoc, 46 decyzji odmawiających pomocy oraz osiem decyzji umarzających postępowanie. NIK ocenia pozytywnie sposób prowadzenia przez MOPS skontrolowanych postępowań w okresie 2008-2010 r. (3 kwartały)

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

² Dz. U. Nr 267, poz. 2259 ze zm.

w zakresie pomocy z programu dożywiania. Spośród 66 zbadanych postępowań, 30 zakończono wydaniem decyzji o przyznaniu pomocy, w wyniku 21 postępowań wydano decyzje odmawiających tej pomocy, przedmiotem trzech postępowań były skargi oraz oraz rozpatrzono 12 odwołań. Wszystkie zbadane decyzje były wydane w oparciu o kompletny materiał dowodowy, rzetelnie dokumentujący okoliczności udzielenia lub odmowy udzielenia pomocy z programu dożywiania. Z 30 decyzji przyznających pomoc z programu dożywiania wynika, że pomoc ta została udzielona z powodów wymienionych w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej³

Spośród 30 postępowań zakończonych przyznaniem pomocy, w 26 przypadkach wywiad środowiskowy przeprowadzony został w terminie określonym w § 2 pkt 1 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 19 kwietnia 2005 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego⁴, to jest w czasie 14 dni od powzięcia wiadomości o potrzebie przyznania świadczenia. Cztery decyzje na łączną kwotę 1.229,95 zł zostały wydane na podstawie wywiadów środowiskowych przeprowadzonych (od jednego do 43 dni) przed złożeniem przez zainteresowanych wniosków o pomoc finansową na dożywianie. Dane zawarte w tych wywiadach nie były zweryfikowane przez MOPS.

W okresie objętym kontrolą wydano 127 decyzji odmawiających udzielenia pomocy z programu dożywiania, z których skontrolowano 21 (16,5%). Do przyczyn odmowy należały: w 17 przypadkach przekroczenia przez wnioskodawców kryterium dochodowego, w dwóch przypadkach brak współdziałania wnioskodawców z pracownikami socjalnymi, w jednym przypadku z powodu przekroczenia kryterium dochodowego przy jednoczesnym braku współdziałania z pracownikiem socjalnym oraz w jednym z powodu niewykorzystania przez wnioskodawczynię własnych uprawnień, zasobów i możliwości w przezwycięzeniu trudnej sytuacji życiowej.

NIK negatywnie ocenia niestosowanie przez MOPS przepisów ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego⁵ (kpa) w zakresie przestrzegania terminów załatwiania spraw, o których mowa w art. 35 § 3 kpa. Spośród 21 decyzji odmawiających pomocy, pięć decyzji (24%) zostało wydanych w terminie od 34 do 35 dni od złożenia wniosku. Spośród 30 decyzji przyznających pomoc (na łączną kwotę 2.384,50 zł), pięć (17%) zostało wydanych w terminie od 31 do 68 dni od złożenia wniosku. W żadnym z tych przypadków MOPS nie informował pisemnie stron o niezałatwieniu sprawy w terminie i nie wskazywał nowego terminu załatwienia sprawy (art. 36 kpa).

Posiłki w ramach programu dożywiania były wydawane podczas roku szkolnego w 2008 r. w 38, w 2009 r. w 43 oraz w 2010 r. (3 kwartały) w 44 placówkach oświatowych (żłobek, przedszkola, szkoły). W okresie objętym kontrolą, posiłki wydawano przez okres 12 miesięcy w dwóch punktach: w organizacji pozarządowej Caritas oraz w jednostce organizacyjnej MOPS – Dziennym Domu Pomocy. W toku kontroli NIK ustalono, że MOPS nie zapewniał gorących posiłków dla dzieci i młodzieży w czasie przerw wakacyjnych. Jednocześnie NIK zwraca uwagę, że MOPS, udzielając dofinansowania z programu dożywiania dla dzieci w placówkach oświatowych, nie miał wpływu na jakość posiłków i ich

³ Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362 ze zm.

⁴ Dz. U. Nr 77, poz. 672 ze zm.

⁵ Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 ze zm.

koszty. Ponadto NIK zauważa, że pisemne zasady rozliczeń z placówkami oświatowymi, z tytułu dożywiania uczniów, zostały opracowane jedynie na okres od stycznia do czerwca 2009 r. W pozostałych okresach placówki oświatowe składały rozliczenia (dotyczące np. liczby uczniów korzystających z posiłków oraz liczby wydanych posiłków) na podstawie ustnych uzgodnień, co NIK ocenia negatywnie.

Po przeprowadzeniu otwartego konkursu ofert, MOPS na realizację zadania polegającego na zapewnieniu ciepłego posiłku, przekazał Caritas Parafii św. Antoniego w Pile w okresie 2008-2010 (3 kwartały) odpowiednio: 63.360,00 zł, 66.000,00 zł oraz 63.360,00 zł. NIK zwraca uwagę, że mimo zobowiązania się zleceniobiorcy do poddania się kontroli realizacji zadania, MOPS nie korzystał z tego uprawnienia.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

1. Przestrzeganie terminów realizacji rodzinnych wywiadów środowiskowych oraz przepisów kpa w zakresie terminów załatwienia sprawy.
2. Rozważenie możliwości opracowywania zasad współpracy z podmiotami przygotowującymi i wydającymi posiłki w ramach programu dożywiania.

Najwyższa Izba Kontroli – Delegatura w Poznaniu, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Panią Dyrektor, w terminie 21 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub o przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Pani Dyrektor prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury Najwyższej Izby Kontroli w Poznaniu umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.